

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci v Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jana Dvořáka a soudců JUDr. Petry Venclové, Ph.D., a JUDr. Aleše Korejtky ve věci

žalobce: **G. A. H.**
zastoupený daňovým poradcem RNDr. Ljubomírem Skácelem
sídlem Šeránkova 388/28, 616 00 Brno

proti
žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
sídlem Masarykova 427/31, 602 00 Brno

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 5. 2021, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 5. 2021, č. j. X, se pro nezákonnost **ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaný je povinen žalobci nahradit náklady řízení ve výši 9 800 Kč k rukám jeho právního zástupce RNDr. Ljubomíra Skácela, daňového poradce, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobce se včas podanou žalobou domáhal u zdejšího soudu přezkumu v záhlaví tohoto rozsudku označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Finančního úřadu pro Pardubický kraj ze dne 10. 3. 2020, č. j. X, kterým správce daně rozhodl dle § 155 odst. 5 zákona č. 280/2004 Sb., daňový řád, v platném znění (dále jen jako „daňový řád“), o výši úroku z vratitelného přeplatku, když přiznal žalobci úrok ve výši 57 571 Kč, přičemž žádost o úrok z této přiznané částky odmítl. Žalobce svou žalobu odůvodnil následujícím způsobem.
2. Žalobce v žalobě v zásadě vytyčil jediný žalobní bod, a to spornou otázku „anatocismu“ dle daňového řádu. Žalobce je toho názoru, že má právo na přiznání úroku z částky, kterou mu správce daně na žádost nejprve nezákonně nepřiznal, a které se poté žalobce domohl až na základě zásahu odvolacího orgánu a s prodlením zhruba 9 měsíců, přičemž částka sama byla již úrokem z daňového přeplatku podle § 254 daňového řádu. Daňové orgány však tuto žádost o vyplacení „úroku z úroku“ žalobci nepřiznaly, což činí jejich rozhodnutí nezákonnými. K této své argumentaci žalobce odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2017, č. j. 2 Afs 148/2017 – 36.
3. Žalobce navrhl, aby zdejší soud žalované rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
4. Žalovaný ve svém vyjádření setrval na svém právním názoru, odkázal na odůvodnění žalovaného rozhodnutí a navrhl, aby zdejší soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
5. Krajský soud přezkoumal žalované rozhodnutí v mezích žalobních bodů lde § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen jako „s.ř.s.“), přičemž dospěl k následujícím skutkovým a právním závěrům.
6. Ze správního spisu vyplývají a mezi stranami nejsou ani sporné následující rozhodné skutečnosti.
7. Dne 2. 7. 2018 podal žalobce žádost o vrácení přeplatku na dani z příjmů fyzických osob ve výši 515 600 Kč, která byla podána současně s daňovým přiznáním k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2017. Přeplatek byl poukázán na účet žalobce dne 24. 4. 2019. Dne 13. 2. 2020 podal žalobce žádost o přiznání úroku z neoprávněného jednání správce daně a současně požádal o vyplacení úroku i z této částky. Správce daně po posouzení žádosti vydal dne 10. 3. 2020 rozhodnutí o výši úroku z vratitelného přeplatku podle ust. § 155 odst. 5 daňového řádu, ve kterém žalobci přiznal úrok ve výši 57 571 Kč, ohledně vyplacení úroku z přiznané částky žádost žalobce odmítl. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce dne 17. 3. 2020 odvolání, které žalovaný zamítl, což žalobce napadl již výše popsanou žalobou.
8. Podstatou nyní projednávané žaloby je otázka přípustnosti úročení úroků. Mezi účastníky řízení je přitom nesporné, že žalobci vznikl nárok na úrok z vratitelného přeplatku, resp. z neoprávněného jednání správce daně. Spornou otázkou však je, zda má žalobce nárok na úrok za prodlení správce daně s předepsáním zákonného úroku.
9. Podle § 254 odst. 3 daňového řádu ve znění účinném do 31. 12. 2020, platí, že „[ú]rok přiznaný podle tohoto ustanovení správce daně předepíše na osobní daňový účet do 15 dnů ode dne účinnosti rozhodnutí, kterým bylo rozhodnutí o stanovení daně zrušeno, změněno nebo prohlášeno za nicotné, anebo ode dne prohlášení neoprávněného vymáhání.“

10. Podle § 254 odst. 4 daňového řádu ve znění účinném do 31. 12. 2020, platí, že „*[v]znikne-li v důsledku zrušení, změny nebo prohlášení nicotnosti rozhodnutí o stanovení daně, jakož i v důsledku neoprávněného vymáhání, vratitelný přeplatek, vrátí jej správce daně bez žádosti ve lhůtě podle odstavce 3.*“
11. Podle § 155 odst. 5 daňového řádu ve znění účinném do 31. 12. 2020, platí, že „*[j]e-li poukázván správcem daně vratitelný přeplatek na žádost po lhůtě stanovené v odstavci 3 nebo po lhůtě stanovené zákonem pro vrácení vratitelného přeplatku, který se vrací bez žádosti, náleží daňovému subjektu úrok z vratitelného přeplatku, který odpovídá ročně výši repo sazby stanovené Českou národní bankou, zvýšené o 14 procentních bodů, platné pro první den příslušného kalendářního pololetí. Tento úrok daňovému subjektu náleží ode dne následujícího po dni, ve kterém uplynula stanovená lhůta pro vrácení vratitelného přeplatku, do dne jeho poukázání daňovému subjektu. Úrok se nepřiznává, nepřesahuje-li 100 Kč. O výši úroku rozhodne správce daně bezodkladně po vrácení tohoto přeplatku; § 254 odst. 3 a 6 se použije obdobně.*“
12. K tomu lze citovat z aktuální judikatury Nejvyššího správního soudu rozhodnutí ze dne 6. 5. 2021, č. j. 10 Afs 382/2020-51, v němž je řešena otázka obdobná nyní projednávané věci. Kasační soud se totiž v rozsudku zabýval otázkou, zda částku, která vznikla jako úrok z neoprávněného jednání správce daně dle § 254 daňového řádu, pokud ji správce daně včas nepředepsal na osobní daňový účet, je třeba opětovně úročit jako nově vzniklou jistinu. NSS v uvedeném rozsudku se již zcela zřejmým způsobem přiklonil k povinnosti správců daně v obdobných případech (úrok z neoprávněného jednání ve vztahu k částce pozdě připsaného úroku) hradit úroky z úroků. Podle NSS „*[s]kutečnost, že správce daně s tříletým zpožděním přiznal stěžovateli úrok z neoprávněného jednání, jej nechrání před hrazením úroku dle § 254 odst. 1 z částky prvního úroku, kterou po dobu více než tři let zadržoval a až poté ji stěžovatelce předepsal na její osobní daňový účet (...)* Tím, že správce daně rozhodnutím ze dne 17. 1. 2019 předepsal první úrok dle § 254 odst. 1 daňového řádu, se ve smyslu § 2 odst. 5 daňového řádu tento úrok oddělil od původní jistiny (původního daňového přeplatku). Tento úrok získal stálou hodnotu, slovy rozsudku 2 Afs 148/2017 „*vykrystalizovala*“ částka, kterou byly daňové orgány povinny řádně a včas předepsat na osobní daňový účet stěžovatelky. Tato částka se tak stala novou jistinou *sui generis*, nadále nesledovala osud hlavní jistiny (původního daňového přeplatku). Prodlévání s předsáním či vrácením částky tohoto prvního úroku z původního neoprávněného jednání správce daně tedy podléhá dalšímu úročení dle § 254 daňového řádu, a to až do momentu předsání tohoto úroku na účet daňového subjektu. Tím se „pokryje“ celá doba neoprávněného jednání.“ (pozn. zvýraznění provedeno soudem).
13. Vzhledem k jádru sporu v nyní projednávané věci je na místě výše uvedené závěry kasačního soudu plně aplikovat.
14. V projednávané věci je tedy nesporné, že žalobce požádal o vrácení přeplatku na dani z příjmů fyzických osob dne 2. 7. 2018. Tento přeplatek byl žalobci poukázán na účet dne 24. 4. 2019. Lhůta k vrácení uplynula však již 1. 8. 2018, tudíž žalobci vznikl nárok i na úrok z vratitelného přeplatku dle § 155 odst. 5 daňového řádu. Tento úrok byl žalobci přiznán na základě jeho žádosti ze dne 13. 2. 2020 rozhodnutím správce daně ze dne 10. 3. 2020, se splatností zpětně k 9. 5. 2019 jelikož úrok byl přiznán až po uplynutí lhůty dle § 254 odst. 3 daňového řádu. Přiznaný úrok tak byl žalobci uhrazen na účet až po jeho splatnosti, čímž žalobci dle platné právní úpravy a ve světle zmíněné judikatury vznikl nárok na úrok z takto pozdě přiznané částky, byť je již samotná přiznaná částka úrokem.

15. Na základě všeho výše uvedeného tak dospěl krajský soud k závěru, že žalované rozhodnutí je nezákonné, tudíž jej krajský soud dle § 78 odst. 1 a 4 s.ř.s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
16. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., když procesně úspěšný žalobce má právo na náhradu nákladů řízení proti neúspěšnému žalovanému.
17. Žalobci tak krajský soud přiznal náklady právního zastoupení a soudní poplatek. Při stanovení výše náhrady právního zastoupení postupoval krajský soud dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, (dále jen „vyhl. č. 177/1996 Sb.“) a přiznal úspěšnému žalobci proti žalovanému tyto náklady:
 - odměna právního zástupce za 2 úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, žaloba /§11 odst. 1 písm. a), d) vyhl. č. 177/1996 Sb./) dle § 7 bodu 5. ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) vyhl. č. 177/1996 Sb. ve výši 6 200 Kč (2 x 3 100 Kč);
 - paušální náhrada hotových výdajů právního zástupce za 2 úkony právní služby po 300 Kč ve výši 600 Kč (převzetí a příprava zastoupení, žaloba /§ 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb./).
 - celkem tedy 6 800 Kč (daňový poradce nedoložil, že je plátcem DPH).
18. Dále krajský soud přiznal žalobci právo na náhradu zaplaceného soudního poplatku za podání žaloby ve výši 3.000 Kč. Celkové náklady řízení, které je žalovaný povinen uhradit žalobci, tak činí 9 800 Kč. Platební místo bylo určeno v souladu s ust. § 149 odst. 1 zák. č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o.s.ř.“) ve spojení s ust. § 64 s.ř.s. Lhůta ke splnění uložené povinnosti byla určena v souladu s ust. § 160 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s ust. § 64 s.ř.s.
19. Ve věci bylo rozhodnuto bez nařízení jednání dle § 51 odst. 1 s.ř.s, jelikož ani jedna ze stran se na výzvu soudu k tomuto postupu ve lhůtě nevyjádřila.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice, 30. září 2021

JUDr. Jan Dvořák v. r.
předseda senátu